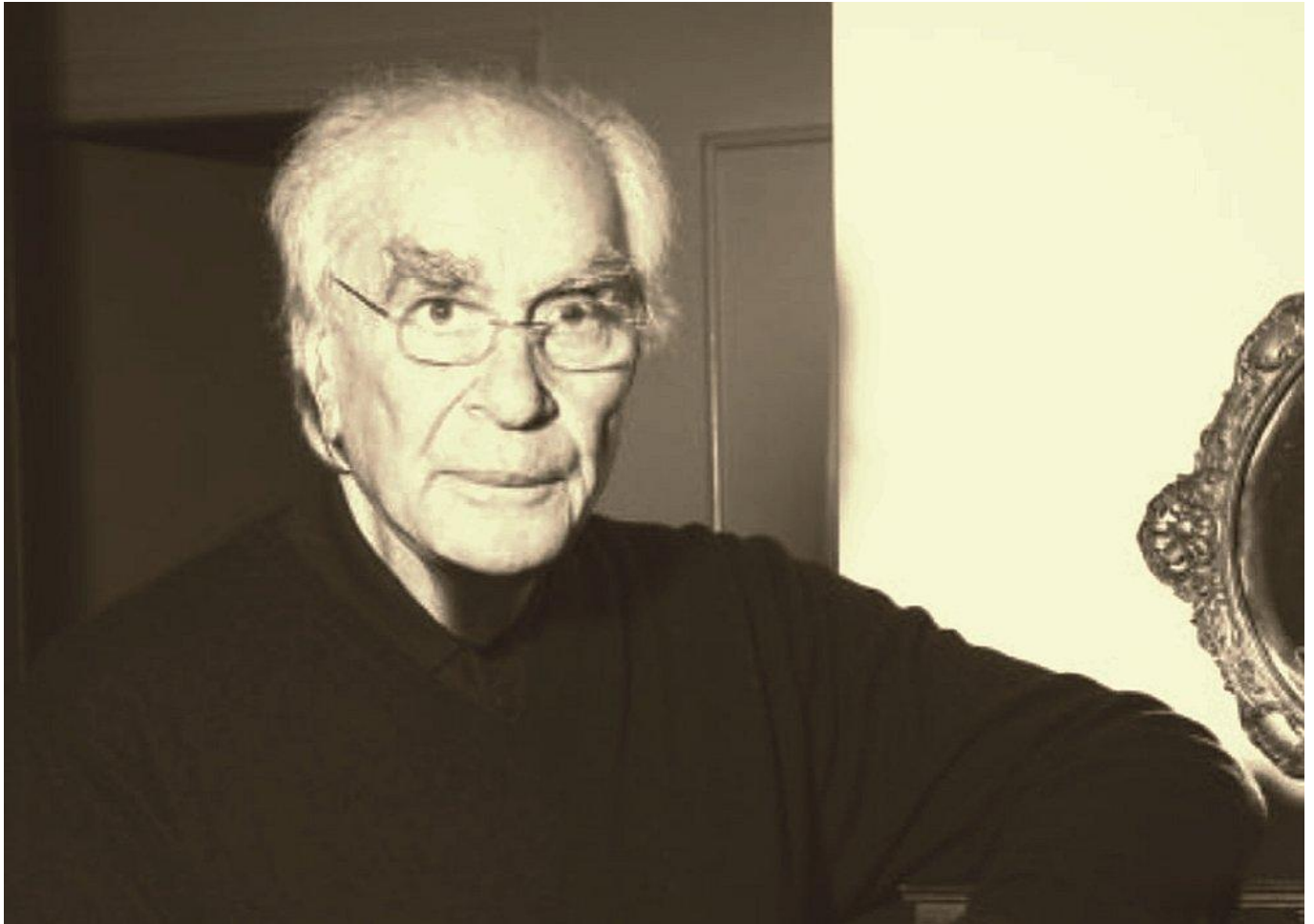

Ο Επίσκοπος Χουσίου για τον Χρήστο Γιανναρά

[Πατριαρχία](#) / [Πατριαρχείο Ρουμανίας](#)

Με αφορμή την πρόσφατη [κοίμηση](#) του θεολόγου και καθηγητή φιλοσοφίας Χρήστου Γιανναρά, ο Επίσκοπος Χουσίου κ. Ιγνάτιος κατέθεσε σε [κείμενό](#) του κάποιες σκέψεις, σχολιάζοντας αποσπάσματα από το έργο του Καθηγητή.

Ο Χρήστος Γιανναράς ήταν, όπως αναφέρει ο Επίσκοπος, ένα πνεύμα ανήσυχο και προσηλωμένο στην αλήθεια ότι το πρόσωπο, ο άνθρωπος, είναι ένα γεγονός αγάπης, του οποίου οι βασικές συντεταγμένες είναι η ελευθερία, η κοινωνία και η ετερότητα.

Ο Επίσκοπος αναφέρει ότι στα γραπτά του Χρήστου Γιανναρά διαφαίνεται η

ειλικρινής και καθαρή επιθυμία να γίνει μια μετατόπιση του πνεύματος της λογικής και της ανθρώπινης αίσθησης προς εκείνο του Ευαγγελίου και της εκκλησιαστικής εμπειρίας. Σε αυτό τον ορίζοντα ο Επίσκοπος Χουσίου παραθέτει σχολιάζοντας έξι σημεία από το έργο του Χρήστου Γιανναρά.

1. Χωρίς Θεό ο άνθρωπος αποδομείται από τις ιδεολογίες

“Η απουσία του Θεού από την κουλτούρα και τη δομή της κοινωνίας ισοδυναμεί με την εγκαθίδρυση μιας κουλτούρας αξιολογικού σχετικισμού και μια υπεροχή της ιδεολογίας, που αποδομεί, ανάγει τον άνθρωπο μόνο στη βιολογική του διάσταση, εγκαθιστά επιβλαβείς διχοτομίες και εξανεμίζει τις διαμορφωτικές αρχές της ζωής” σημειώνει ο Θεοφιλέστατος.

“Το μέρος που ανήκε στον Θεό παρέμεινε, στη Δύση, άδειο. Ο Θεός είναι μια απουσία. Αυτή η απουσία εκμηδενίζει κάθε αλήθεια της ζωής εκτός από αυτήν της φθοράς και του θανάτου. Καθορίζει το περιεχόμενο του σύγχρονου μηδενισμού”, έγραψε ο Χρήστος Γιανναράς στο Χάιντεγγερ και Αρεοπαγίτης.

2. Η “εξορία” του Θεού από την κοινωνία, αποτέλεσμα αγνόησης της θεολογίας των άκτιστων ενεργειών

“Η φυσική συνέπεια της δήλωσης του θανάτου του Θεού, δηλαδή της εξόδου Του από τη σφαίρα του δημόσιου χώρου, είναι η σαφής ένδειξη της αγνόησης της θεολογίας των ακτίστων ενεργειών του Θεού, μέσω της οποίας ο ίδιος είναι παρών στην ιστορία και σιωπηρά στην ανθρώπινη ζωή. Αυτή η άγνοια είχε ως αποτέλεσμα κάποιες καταστροφικές μεταλλάξεις για την ανθρωπότητα”, γράφει ο Επίσκοπος Χουσίου.

Ο Θεοφιλέστατος παραθέτει από το βασικότερο φιλοσοφικό έργο του Χρήστου

Γιανναρά, Το Πρόσωπο και ο Έρως, τη θέση ότι η μετατόπιση της γνώσης του Θεού από τον χώρο της άμεσης προσωπικής εμπειρίας, μέσω φυσικών ενεργειών, στο επίπεδο της διανοητικής και συλλογιστικής προσέγγισης είχε αναπόφευκτα ως αποτέλεσμα έναν οξύ αντιθετικό διαχωρισμό του υπερβατικού από το εμμενές . Αυτό το γεγονός όπως υποστηρίζει ο Καθηγητής οδήγησε τη δυτική μεταφυσική παράδοση να φτάσει τελικά στον “θάνατο του Θεού” που διακήρυξε ο Νίτσε.

3. Ελευθερία επιλογής και Ελευθερία που οδηγεί στη σωτηρία

Ο Θεοφιλέστατος παραθέτει ακόμη, ένα χωρίο από το βιβλίο Ελευθερία του Ήθους όπου ο Χρήστος Γιανναράς αναφέρει ότι χωρίς Θεό, η ίδια η ελευθερία του ανθρώπου, ένα από τα βασικά χαρακτηριστικά του μεταμοντέρνου ανθρώπου, θα μετατραπεί σε ελευθερία επιλογής στο super market των επιθυμιών και των απολαύσεων, που συντρίβει την αρχοντιά και την πνευματική ομορφιά του ανθρώπου. Αυτή η αλλαγή στην έννοια της ελευθερίας προκαλεί μια μετάβαση από το επίπεδο της “ζωής σε αυτό της επιβίωσης”.

4. Το θρησκευτικό αίσθημα δεν μπορεί να καταργηθεί, μόνο να αλλάξει

“Η “έξοδος από τη θρησκεία”, για να χρησιμοποιήσω μια ήδη καθιερωμένη φράση του Marcel Gauchet, δεν σημαίνει τόσο την εξαφάνισή της, όσο “την αλλαγή του θρησκευτικού στοιχείου σε κάτι άλλο εκτός από τη θρησκεία” θυμίζει ο Θεοφιλέστατος π. Ιγνάτιος.

“Οι άνθρωποι που κρίνουν τον “χριστιανισμό” σύμφωνα με την ηθική του απόδοση και την ιστορική του χρησιμότητα, δεν ξέρουν τι είναι η Εκκλησία, ούτε ποια είναι η αλήθεια της”, έγραψε ο Χρήστος Γιανναράς στο Αλφαβητάρι της Πίστης .

5. “Η Εκκλησία είναι γεγονός και δημιουργημα κοινωνίας”

Ο Επίσκοπος Ιγνάτιος αναφέρει, στον απόηχο πρόσφατων συζητήσεων στη ρουμανική κοινωνία, ένα άλλο απόσπασμα από το έργο του θεολόγου Χρήστου Γιανναρά, στο οποίο ο Καθηγητής αναφέρει πως η Εκκλησία δεν αγιοκατατάσσει τους αγίους της σύμφωνα με την ατομική ηθική τελειότητα. Δεν βλέπει στα πρόσωπα των αγίων εγκόσμια παραδείγματα άψογης ηθικής ζωής, αλλά την ενσάρκωση της αλήθειας, τη μαρτυρία της σωτηρίας, τους πρώτους καρπούς της Βασιλείας του Θεού, τη “λάμψη” της ζωής που λαχταράει όλη η Εκκλησία (Αλήθεια και ενότητα της Εκκλησίας).

6. Πώς ο κόσμος γίνεται τόπος θεϊκής-ανθρώπινης κοινωνίας

Η κατάσβεση αυτής της διαμάχης μεταξύ των ανθρωποκεντρικών και άλλων, περισσότερο μεταφυσικών αξιώσεων του μεταμοντέρνου ανθρώπου γίνεται εφικτή με την προσφυγή στην εκ νέου ανακάλυψη της ευχαριστιακής ζωής της Εκκλησίας, αναφέρει ο Θεοφιλέστατος υπενθυμίζοντας ότι ο θεολόγος Χρήστος Γιανναράς εξηγεί πως η Ευχαριστία είναι η μαγιά που θρέφει μυστικά τη νεκρή μάζα του κόσμου: παρέχει στον άνθρωπο την ελεύθερη συγκατάθεση για την ανύψωση της δημιουργίας του Χριστού. Μεταμορφώνει τον κόσμο σε εκδήλωση θεϊκής-ανθρώπινης κοινωνίας (Ελευθερία του Ήθους).

“Δεν νομίζω ότι υπερβάλλω αν πω ότι οποιαδήποτε συνάντηση, μέσα από βιβλία, με τον Χρήστο Γιανναρά συμπίπτει με την ανακάλυψη της εσωτερικής του ομοιογένειας, ως συμφιλίωσης πίστης και λογικής” καταλήγει ο Θεοφιλέστατος Επίσκοπος Χουσίου κ. Ιγνάτιος.